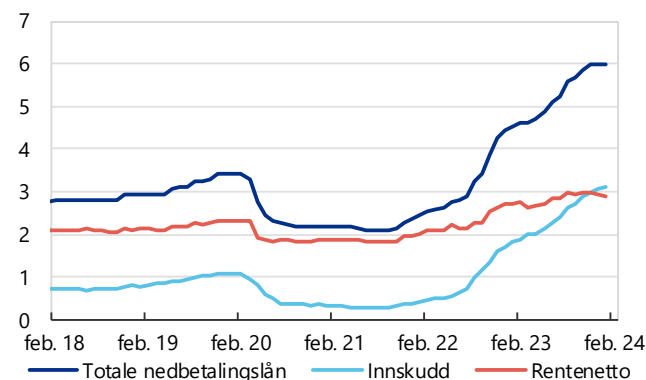

Forhandlingene i frontfagsoppgjøret starter igjen denne uken. Før påske ble det klart at det ble brudd i forhandlingene. Meklingen starter onsdag denne uken. Meklingsfristen går ut natt til søndag, ved midnatt. Uten enighet her blir det streik.

I dag slippes **DNBs innkjøpssjefindeks (PMI) for mars.** PMI-en tar tempen på norsk industri. De siste tre månedene har indeksen ligget litt over 50, senest 51,9 i februar, som betyr svakt stigende aktivitet. Indeksen svinger en del fra måned til måned, men har det siste halvannet året holdt seg rundt 50, som betyr flat aktivitetsutvikling. Det rimer godt med utviklingen i verdiskapingen i industrien, som også har ligget flatt i samme periode. De siste fem månedene har imidlertid delindeksen for ordreinngang ligget under 50, som tyder på mindre å gjøre for industrien fremover.

Norge: Renter i banker og kredittforetak

Prosentenheter

Torsdag kommer tall på **renter i banker og kredittforetak i februar.** Styringsrenten har blitt satt opp en rekke ganger de to siste årene. Det har løftet innskudds- og utlånsrenter for bedrifter og forbrukere. Innskuddsrentene har ikke økt like mye som utlånsrentene. Dermed har rentenettoen for bankene, dvs. differansen mellom utlåns- og innskuddsrenter, økt det siste halvannet året, jf. figuren over. Isolert sett betyr det høyere inntjening i bankene. Etter at Norges Bank har holdt styringsrenten i ro på de siste to møtene samtidig som påslaget i pengemarkedsrentene har avtatt, har utlånsrentene flatet ut de siste månedene. Innskuddsrentene har derimot fortsatt å stige, formodentlig som følge av økt konkurranse mellom bankene om innskudd. Dermed har også rentenettoen falt de siste månedene, fra 2,98 prosent i november til 2,87 prosent i januar. Til sammenligning var rentenettoen 2,20 prosent i 2019. Det er grunn til å tro at rentenettoen vil falle ytterligere fremover, hovedsakelig som følge av at ventede rentekutt mot slutten av året føre til at utlånsrentene faller raskere enn innskuddsrentene, på grunn av to måneders varslingsfrist ved kutt i sistnevnte.

Torsdag publiseres også **Eiendom Norges boligprisstatistikk for mars.** Boligmarkedet har vist seg robust i møte med et høyere rentenivå. Sesongjustert steg boligprisene 0,7 prosent måned/måned både i januar og februar. NBBLs boligmarkedsbarometer viste at husholdningenes forventninger til boligprisene de neste tolv månedene steg i mars, samtidig som forventet rentenivå falt. Forventninger om boligprisvekst, rentekutt og reallønnsvekst i år kan ha bidratt til den sterke prisveksten. Lite boligbygging og rentekutt i sikte vil kunne bidra til prispress også fremover.

Fredag kommer SSBs tall for **overnattinger i reiselivet i februar.** Som omtalt i Ukeblippet for uke 12, har overnatting i Norge blitt 21 prosent billigere enn i eurosonen siden 2019, regnet i felles valuta. Det har gjort det mer attraktivt å feriere i Norge. I januar var antall kommersielle overnattinger 4,6 prosent høyere enn i samme måned året før.

Onsdag kommer **konsumprisindeksen for eurosonen i mars.** I februar økte konsumprisene 2,6 prosent år/år, ned fra 2,8 prosent måneden før. Sett bort fra energi og uprosessert mat økte prisene 3,3 prosent år/år, ned fra 3,6 prosent. Det ventes at den samlede prisveksten holder seg på 2,6 prosent i mars. Samtidig slippes **ledighetstall for februar.** Også disse ventes å ligge på samme nivå som foregående måned, på 6,4 prosent. Den europeiske sentralbanken har sitt rentemøte neste uke, der det ventes at renten holdes i ro. Men pris- og ledighetsutviklingen i mars vil ha betydning for renteutviklingen fremover.

På fredag kommer tall for **antall nye jobber utenom landbruket i USA i mars.** Tallene overrasket på oppsiden i februar, med hele 275 000 nye jobber skapt. Det ventes at det i mars ble skapt 200 000 nye jobber, som er litt over normalt nivå. Ledighetsraten ventes å stige litt, fra 3,8 prosent i februar til 3,9 prosent i mars. Renteforventningene i USA har steget så langt i år som følge av sterk økonomisk utvikling. Om tallene også denne måneden blir sterkere enn ventet, vil det løfte renteforventningene ytterligere.

Hallvard Mørck

Kalender		Sist	Nå
Tir 1000	NOR: DNB Industri-PMI, mars	51,9	
Tir 1400	DEU: HICP, mars (å/å)	2,7%	2,4%
Ons 1100	ØMU: HICP, mars (å/å)	2,6%	2,6%
Ons 1100	ØMU: Arbeidsledighet, feb	6,4%	6,4%
Tor 0800	NOR: Renter i banker mv, feb		
Tor 1100	NOR: Boligpriser, mars (m/m)	0,7%	
Fre 0800	NOR: Overnattinger, feb (å/å)	4,6%	
Fre 1100	ØMU: Detaljhandel, feb (m/m)	0,1%	-0,3%
Fre 1430	USA: Non-farm payrolls, mars	275k	200k
Søn 0000	Meklingsfrist lønnsoppgjøret		

Prising av CO₂-utslipp gjennom EUs kvotesystem ETS er en av bærebjelkene i EUs og Norges klimapolitikk. Kvotesystemet sørger for at målsetningene om utslippsreduksjoner for kraftsektoren og industrien nås, og bedriftenes kostnader ved kjøp av CO₂-kvoter stimulerer til omlegging til mer klimavennlig produksjon.

I perioden 2010–2017 var prisen på CO₂-kvoter i snitt 8 EUR per tonn CO₂. I 2018 begynte prisnivået å stige som følge av innstramminger i kvotemarkedet. Prisnivået har i perioder ligget over 90 EUR per tonn. Det siste året har imidlertid karbonprisen trendet nedover, jf. figuren under. I 2024 har prisen vært ned mot 50 EUR per tonn, men den har steget litt igjen i løpet av mars.

Karbonpris

EUR per tonn

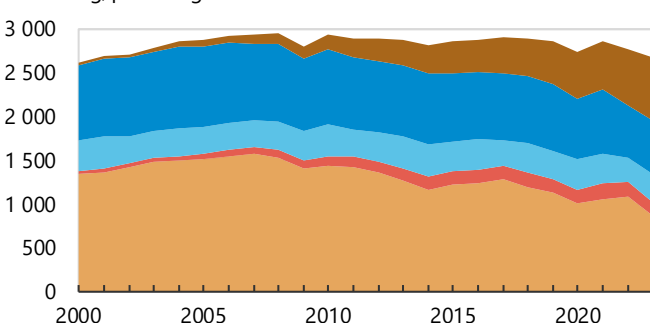
Kilde: LSEG Datastream / NHO

Prisnedgangen henger sammen med lavere CO₂-utslipp. Tall fra Eurostat viser at CO₂-utslippene i EU fra all næringsvirksomhet var 5,5 prosent lavere i de tre første kvartalene i 2023 enn i samme periode i 2022. For kraftproduksjon og industri var CO₂-utslippene hhv. 19 og 6 prosent lavere.

Lavere utslipp fra kraftproduksjon skyldes lavere produksjon fra fossile kilder, jf. figuren under.

EU27: elektrisitetsproduksjon

TWh årlig, per energikilde

■ Vind og sol ■ Kjernekraft ■ Vannkraft ■ Bioenergi ■ Fossile kilder

Kilde: EMBER/ NHO

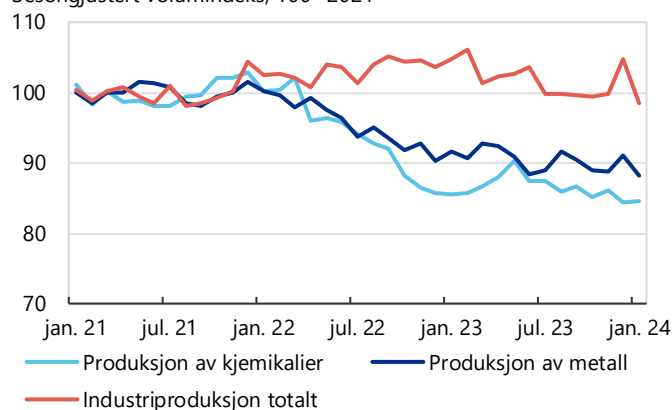
Produksjonen av kraft fra fossile kilder falt 19 prosent fra 2022 til 2023. Samtidig økte produksjon av vind- og solkraft med 13 prosent. I 2023 ble det for første gang produsert mer vindkraft enn gasskraft i EU. Innfa-

singen av fornybar kraft har imidlertid ikke fullt ut erstattet lavere fossil kraftproduksjon, og total kraftproduksjon falt fra 2022 til 2023.

I industrien kan reduksjonen i utslippsnivå delvis skyldes omstilling, men redusert produksjonsnivå spiller også inn. Selv om industriproduksjonen i EU totalt sett ikke har blitt vesentlig lavere de siste årene, har produksjonen i energiintensive industrier, som kjemisk og metallurgisk industri, gått ned i 2022 og 2023. Høye energipriser har medført nedleggelse og redusert produksjon. Siden disse industriene har høye CO₂-utslipp, har lavere aktivitetsnivå i 2022 og 2023 medført lavere utslippsnivå.

EU27: industriproduksjon

Sesongjustert volumindeks, 100=2021

Kilde: Eurostat/ NHO

Analysen av klimapolitiske tiltak tilsier at vi trenger en høy CO₂-pris for å oppnå fremtidige klimamål. At CO₂-prisene i ETS går ned er imidlertid ikke noe tegn på at kvotemarkedet ikke fungerer som det skal. Prisen på kvoter skal reflektere den marginale kostnaden ved å redusere utslipp gitt kvotetaket i ETS. Med lavere produksjon av utslippsintensive produkter reduseres etterspørselen etter kvoter, som fører til at prisen synker. Kvotetaket sørger for at utslippsreduksjonsmålene nås.

Det er heller ikke gitt at prisnivået på CO₂-kvoter forblir der det er nå. For det første blir kvotetaket lavere år for år. Færre kvoter bidrar isolert sett til å øke karbonprisen. For det andre kan det skje endringer i industriproduksjon som påvirker etterspørselen og dermed prisen på CO₂-kvoter fremover.

Nina Lillelien

Område samfunnsøkonomi

E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.ese@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
nina.lillelien@nho.no	Energi/klima	930 23 098
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi, arb.marked	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705